

УРОК «ШІ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Команда «Клініцисти» (Юридична клініка Школи права Українського католицького університету)

МЕТА УРОКУ:

ознайомити учасників із поняттям «штучний інтелект», розповісти, як він працює. Розказати, чим насправді є доброчесність та чому її дотримання важливе. Пояснити, як використовувати ші без шкоди для доброчесності

АУДИТОРІЯ / КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ:

учні 8-9 класів / 20-30 осіб

ТРИВАЛІСТЬ:

45 хвилин.

ФОРМАТ:

заняття (онлайн чи офлайн).

ОБЛАДНАННЯ:

комп'ютер, мультимедійний проектор

АВТОРИ:

Гончарова Емілія, Городиська Надія, Кавин Олексій, Гладунець Тетяна

ХІД УРОКУ.

МОТИВАЦІЯ ТА ЗНАЙОМСТВО

«Портрет» (5 хв)

Учасники сидять за партами. Кожному необхідно описати свого сусіда по парті.

Назвати ім'я + будь-який факт про нього/неї. Наприклад:
Ніна — любить Гаррі

Поттера і вміє грати на сопілці.

Оголошення теми та очікувані результати

Мета, завдання заняття та його структура (2 хв)

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО УРОКУ:

Актуальність питання

Завдяки активному розвитку технологій, створюється багато потенційних систем, які при їхньому неправильному використанні створюють загрозу для освіти та доброчесності у цілому.

Оголошення теми та очікування теми та очікуваних результатів

Сьогодні темою нашого уроку буде співвідношення штучного інтелекту та доброчесності. Нашою метою є пояснити вам:

- що таке штучний інтелект, як він працює;
- чим насправді є доброчесність та її важливість;
- як використовувати ші без шкоди для доброчесності.

ТЕОРЕТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ (10 хв)

Надання необхідної інформації

1. ШІ. Основні тези.

1.1 Штучний інтелект — це така техніка або окремі програми, які можуть розв'язувати завдання, для яких необхідне людське розуміння.

Тут наводимо приклад-порівняння калькулятора і ChatGPT, приклад AI Guardman (ШІ-технологія, яка сканує відео в реальному часі за допомогою штучного інтелекту, виявляє потенційних крадіїв і повідомляє осіб та системи сигналізації в магазині)

1.2 ШІ не дорівнює людському розуму ШІ пов'язаний з завданням використання комп'ютерів для розуміння людського інтелекту, але певна програма чи робот може робити те, для чого вони були створені, але не може виконувати жодних інших функцій, як це може робити людина.

Також Штучний інтелект може виконувати функції людського розуму, але набагато краще та швидше.

1.3 Штучний інтелект широко використовують в житті:

Наприклад, у медицині ШІ використовують для діагностування захворювань, персоналізованої медицини, проведення хірургічних операцій за участі роботів.

У фінансах ШІ використовують для перевірки платоспроможності та запобігання шахрайству.

У сфері транспорту для автомобілів з автопілотом, визначення найкращих маршрутів, управління дорожнім рухом.

У промисловості використовують роботів-маніпуляторів для використання різних завдань, сповіщення про те, що треба замінити обладнання задля уникнення несподіваних поломок, аналізу потреби, та пропозицій про найкращий час для закупівлі та зберігання товару

2. Доброчесність. Основні тези.

2.1 Доброчесність — робити правильно навіть тоді, коли навіть ніхто не бачить

2.2 Доброчесною є людина, яка є чесною (завжди говорить правду і не обманює), справедливою (дотримується умов, які обов'язкові для всіх, робить іншому так, як хоче, щоб робили їй), відповідальною (людина відповідає сама за наслідки своїх дій), поважає інших (усвідомлює, що всі інші люди мають гідність), тощо.

3. Який зв'язок між ШІ та Доброчесністю: приклади недоброчесного використання.

3.1 Недоброчесні люди використовують ШІ для своїх цілей

Злочинці — недоброчесні люди і вони використовують ШІ, щоб краще та швидше здійснювати свою злочинну діяльність.

3.2 Прикладом недоброчесного використання є, зокрема, використання ChatGPT – продукт ШІ, чат-бот, який дає відповіді з різних предметів (запитань) на запит людей у формі тексту, для злочинної діяльності.

Зловмисники можуть, до прикладу, використовувати ChatGPT та схожі програми для створення великої кількості паролів і наступного отримання доступу до чужих акаунтів.

Також злочинці, якщо правильно запитають ChatGPT, можуть отримати поради для вчинення злочинів: злочинці можуть ставити запитання чату, щоб дізнатись як залишитись непоміченим після вчинення злочину, як не залишити відбитки пальців, а також створювати за допомогою чатів листи, які потім розсилаються людям, щоб ті розкривали свої паролі у відповідь на цей лист.

3.3. Академічна доброчесність.

Академічна доброчесність — спеціальні правила доброчесності, яких мають дотримуватися учні, коли вчаться, та вчителі, коли навчають.

Студент ж може написати твір за допомогою ChatGPT, що є порушенням академічної доброчесності.

4. НПА і Практика країн (5 хв)

ВРЕГУЛЮВАННЯ: (1 хв)

Наразі немає законодавства, яке б в Україні визначало, що робити при списуванні з використанням штучного інтелекту. Існує лише врегулювання порушення академічної доброчесності у Законах («Про освіту», «Про вищу освіту»), Листах від Міністерства освіти, різноманітних наказах та положеннях.

Згідно з ч4. ст 42 Порушенням академічної доброчесності вважається:

1. Академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
2. Самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
3. Фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
4. Фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
5. Списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
6. Обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
7. Хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
8. Необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
9. Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
10. Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

ПОЗИТИВНА ПРАКТИКА КРАЇН: (2 хв)

У більшості західних країн, які очолюють провідні позиції у багатьох сферах, у культурі людей немає толерування недоброчесності та плагіату. Ще зі школи, як правило, у разі плагіату учні стикаються з негативними наслідками. Це сприяє громадянам країн мати високий рівень всебічності та інтелекту.

Велика Британія: Кембридж та Оксфорд відраховують студентів, у роботах яких індекс плагіату перевищує 2%.

США: При порушенні академічної недоброчесності, три підозри у списуванні чи плагіаті, — відрахування. Також можуть скасувати оцінку, відсторонити від навчання, призначити «виправні» громадські роботи, позбавляють права вступати до вузів, випускникам видають диплом з позначкою про те, що він вдавався до плагіату.

Влаштуватися на роботу з таким документом буде складно.

Сінгапур: При порушенні академічної недоброчесності — відрахування з університету

Підказки викладача або дозвіл на списування — карна справа.

Також існує заборона в деяких країнах на використання ШІ: Північна Корея, Китай

5. Як уникати порушення академічної недоброчесності у власних роботах

- використовуйте джерела, звідки ви берете інформацію (наприклад, згадуйте назву книги, статті, анімації, де про це розповідали, навіть на інтернет-ресурси дати посилання).
- читайте джерела, аналізуючи самостійно, що для себе ви зрозуміли. ШІ можна використати для переформулювання незрозумілих речей та спрощення.
- Відтворюйте слова та речення різними способами. Ви можете взяти ідею з певного джерела, але ви повинні написати цю ідею, використовуючи власну уяву та унікальні твори.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

ІНТЕРАКТИВ

КАНООТ: ПО ТЕРМІНАХ (10 ХВ.)

- що таке доброчесність
- що таке плагіат
- що таке штучний інтелект
- для чого не варто використовувати ШІ

КЕЙС (ГРУПОВА РОБОТА) (8 ХВ)

Після здачі НМТ з'явилося відео про те, як тестування проходить не учасник, який перебуває в тимчасовому екзаменаційному центрі, а хтось інший виконує за нього завдання дистанційно, з дому використовуючи ШІ.

- Чи було доброчесне використання ШІ чи недоброчесне?
- Як в даній ситуації можна було би доброчесно використати ШІ учню?

ЗАВЕРШЕННЯ УРОКУ

ВИСНОВКИ ТА РЕФЛЕКСІЯ (7 ХВ.)

Висновки відбуваються з використанням програми Mentimeter.

Запитання до класу:

- Що нового ви винесли для себе із сьогоднішнього уроку?
- Що вам запам'яталося?

Дітям пропонується написати 1-3 слова відповідно до теми уроку.

Усі відповіді анонімно висвітлюються на екрані.

Ми підводимо підсумки, основні тези уроку.

ДЖЕРЕЛА

ШІ. Основні тези.

- [1] — Інтелектуальні інформаційні системи, конспект лекцій, В. М. Коцовський, ст.8.
- [3] — «Штучний інтелект та його застосування у різних сферах «Доброчесність.» Основні тези
- [4] — Ірина Тимченко «Від боротьби з корупцією до сприяння доброчесності зміна парадигми» — в частині загальної інформації про доброчесність.
- **Нормативно-правова база академічної доброчесності**
<https://izmail.maup.com.ua/biblioteka/akademichna-dobrochesnist2/normativno-pravo-va-baza>
- **Як карають за плагіат і списування: закордонний досвід**
<https://osvitoria.media/experience/yak-karayut-za-plagiat-ta-spysuvannya-zakordonnyj-dos-vid/>
- **Plagia-what? How the concept of academic integrity splits the world in half**
<https://studyinternational.com/news/plagia-concept-academic-integrity-splits-world-half/>
- **Consequences And Penalties of Plagiarism For Singaporean Students**
<https://www.singaporeassignmenthelp.com/blogs/consequences-of-plagiarism/>
- **ChatGPT banned in Italy over privacy concerns**
<https://www.bbc.com/news/technology-65139406>

ДОДАТКИ ДО УРОКУ:

